

BIO GAAT VERDER

JAARVERSLAG 2024

Alexander Claeys

Voorzitter BioForum vzw

“Het vergunningsbeleid, eerlijke prijzen en de administratieve overkill zijn ook voor onze biosector een grote bezorgdheid om te kunnen groeien naar meer bio in Vlaanderen.”

Voorwoord

Neem rustig de tijd om dit door onze redactie mooi opgemaakte jaarverslag tot u te nemen. Het loont de moeite om te zien hoeveel werk onze organisatie ook in 2024 heeft verzet om de bio-sector te versterken, inspireren en op de kaart te zetten.

Wat we van dit jaar vooral onthouden zijn uiteraard de boerenprotesten, die duidelijk aangeven dat de boer het moeilijk heeft om zijn werk goed te doen en tevens te beantwoorden aan de maatschappelijke druk om duurzaam en klimaatvriendelijk te produceren. Het was een ware kreet om begrip en respect in een wereld die niet meer lijkt te beseffen hoe strategisch belangrijk landbouw is.

Het vergunningenbeleid, eerlijke prijzen en de administratieve overkill zijn ook voor onze biosector een grote bezorgdheid om te kunnen groeien naar meer bio in Vlaanderen. Een belangrijk aspect van deze problemen dat nu ook onderkend wordt is de geringe communicatie, als er al sprake is van communicatie tussen de verschillende spelers in de keten.

Voor Bioforum is dit cruciaal; daarop werken we om de verschillende spelers in de keten tot partners te maken die inzien dat een rechtvaardige productieketen in ieders voordeel is. De bedrijfsnetwerken, netwerkmomenten, het magazine BioActief, de nieuwsbrieven, het beleidswerk; alles waar we mee bezig zijn is in functie van het bouwen van een sector waarin alle deelnemers hun gemeenschappelijk belang niet uit het oog verliezen. Onze streven blijft om de communicatie hierover zowel naar de overheid als naar alle middenveld-organisaties en andere stakeholders te optimaliseren.

Als je de cijfers bekijkt dan kun je niet zeggen dat het snel vooruit gaat en ook niet dat er geen positieve trend is. Dat betekent dat onze weerbaarheid die regelmatig op de proef wordt gesteld vrij sterk blijft. Dat betekent dat we blijven verder gaan.

Alexander Claeys

Voorzitter BioForum vzw

Inhoudstafel

00 2024

- Start nieuw vijfjarenplan
- BioForum in cijfers
- Inkomsten en uitgaven

01 IN JOUW BELANG

- Opkomen voor de belangen van bio
- Een werkbaar beleid voor bio
- Gehoord en gezien worden

02 ADVIES & STEUN AAN BIOBEDRIJVEN

- Informatie delen
- Inspelen op actuele thema's
- Leren van elkaar

03 SAMEN DOEN WE HET BETER

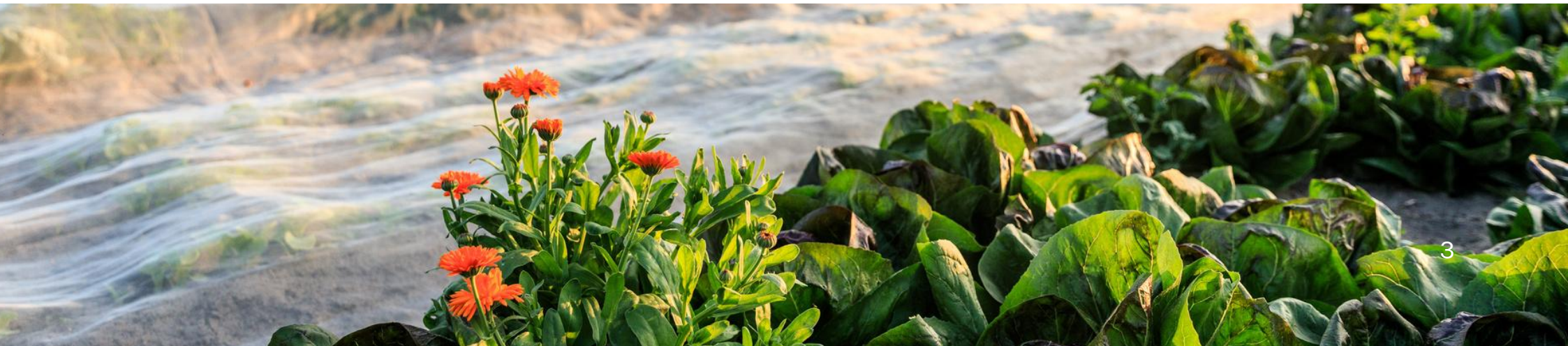
- Event BioXpo
- Inzetten op netwerken
- Bio in het onderwijs
- Publicatie 'Bio kan de wereld redden'
- Podcast 'Stappen naar bio'

04 EEN STERKE BIOMARKT

- Hoe ziet de markt er uit?
- Tweespan
- SchoolFood4Change
- ZOBio
- Nudging Organic
- Bio tonen aan de buitenwereld

05 BIO VERSTERKEN IN DE TOEKOMST

- Pionieren in de veehouderij
- PASKlare oplossingen voor bio
- BioFerment
- Biodiversikas

2024: de start van een nieuw vijfjarenplan

BioForum ondersteunt de biosector op verschillende manieren: technisch advies, marktonderzoek, netwerkvorming, belangenbehartiging en communicatie.

Het nieuwe vijfjarenplan (2024-2029) gaf de ruimte voor reflectie.

- We starten in 2024 met interne werkgroepen rond thema's van belang voor de biosector: dierenwelzijn, gezondheid, lokale voedselstrategieën, eerlijke handelsrelaties, propere leefomgeving en toekomstvisie.
- BioForum sluit het hoofdstuk consumentenwerking af en verlegt per 2025 zijn focus op meer perswerking, meer communicatiemiddelen op maat van bedrijven en nauwere banden met middenveldorganisaties.
- Het team van BioForum wordt uitgebreid met twee nieuwe collega's op landbouw en markt. In het najaar start ook de selectie voor een nieuwe directeur die per 2025 Lieve Vercauteren zal vervangen.
- Na overleg met verschillende actoren wordt besloten dat Biogarantie zal verzelfstandigen. Per 2025 zal Biogarantie verder gaan als onafhankelijke organisatie.

2024 IN CIJFERS

545

leden tegen eind 2024

14

collega's in ons team

515

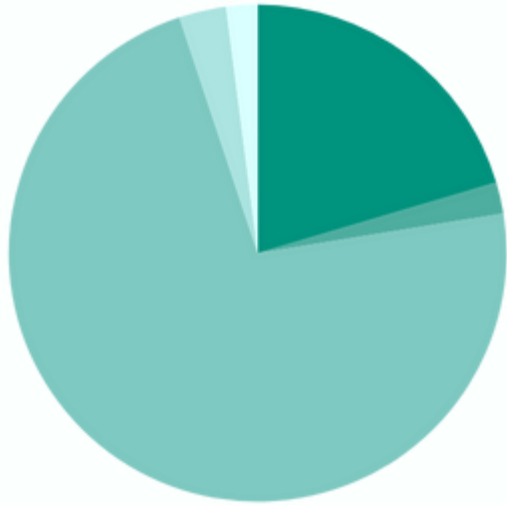
bezoekers op
onze events in 2024

Bio
Actief
3000
exemplaren per nummer

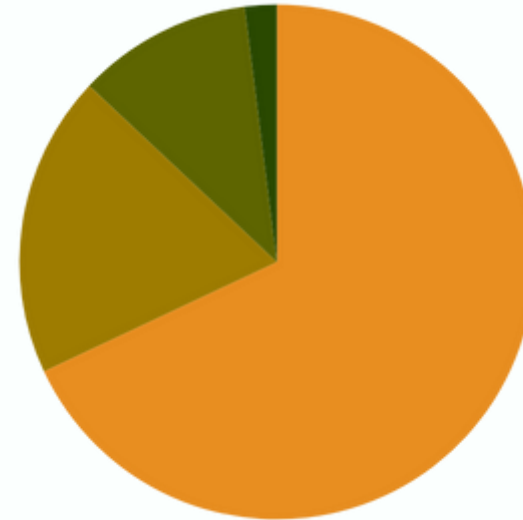

Inkomsten

71%	Project- en andere subsidies
20%	Lidgelden en sectorbijdragen
4%	Andere inkomsten
3%	Biogarantie-royalties
2%	Advertenties en sponsoring

Uitgaven

68%	Personeel
19%	Activiteiten en communicatie
11%	Algemene werking
2%	Andere kosten

01

— IN JOUW BELANG

Bio hoort geen niche te zijn maar een streven. Dat is de boodschap die we met BioForum uitdragen.

1.1 Opkomen voor de belangen van bio

BioForum verdedigt voluit de belangen van de Vlaamse biosector. Die houding dragen we ook mee als we met de overheid aan tafel zitten.

- Naar aanleiding van de boerenprotesten begin dit jaar wordt er een landbouwakkoord gesloten. BioForum neemt deel aan de werkgroepen die werden opgericht in het kader van dat landbouwakkoord.
- We roepen met een brede coalitie op om de Europese natuurherstelwet te steunen en pleiten ervoor om landbouwers al in een vroege fase te betrekken bij de uitwerking van de nationale natuurherstelplannen.
- Europa wil de wetgeving rond ggo's versoepelen, wat druk legt op ons als ggo-vrije sector. In mei 2024 organiseren we een webinar over de nieuwe gentechnieken, waar verschillende sprekers hun inzicht delen over het Europese wetsvoorstel en wat de risico's hiervan zijn voor de biosector. Samen met Europese koepelorganisaties blijven we actief wegen in het publieke debat.

BioForum, Greenpeace en Velt krijgen gelijk van de rechtbank in Brussel. OVAM en het Vlaams Gewest hadden laattijdig gecommuniceerd over de PFOS-vervuiling in Zwijndrecht. Om die reden hadden de organisaties hen voor de rechtbank gedaagd. De verliezende partijen moeten een voorlopige morele schadevergoeding van 1 euro betalen.

1.2 Een werkbaar beleid voor bio

Bio heeft zijn eigenheid, en dat vraagt bewegingsruimte. Met BioForum streven we naar een holistisch beleid op maat van de biosector.

- In het najaar van 2024 wordt MAP7 goedgekeurd op basis van het akkoord tussen de landbouworganisaties en de milieuorganisaties. De erkenning voor de specificiteit van bio blijft overeind in het decreet. Het nieuwe decreet lost zo een paar knelpunten op waar biotelers de voorbije jaren mee kampten, zoals bv. de vanggewassenplicht.
- Naar aanleiding van klachten over enerzijds de complexiteit van de Verzamelaanvraag en anderzijds de boetes van de mestbank, neemt BioForum contact op met het Agentschap Landbouw en Visserij en het kabinet Landbouw. Voor de Verzamelaanvraag wordt duidelijk dat er kleine aanpassingen mogelijk zijn, maar dat er weinig ruimte is om het e-loket te veranderen. Over de boetes van de mestbank wordt contact opgenomen met VLM.
- In Vlaanderen werkt men aan een nieuw Vlaams dierenwelzijnslabel. Dat mag voor biologische veehouders die zich al extra inzetten voor dierenwelzijn niet leiden tot extra kosten. We hameren bij de beheerders op het gelijktrekken van het biolabel met het hoogste niveau van het DWZ-label. Dat moet de garantie bieden dat biologisch vlees beschikbaar zal blijven in de supermarkten.
- Verschillende bioboeren geven ons de boodschap dat de huidige regels van het stikstofdecreet niet werkbaar zijn, en dus vragen we in een knelpuntennota om een vrijstelling van de verplichte PAS-maatregelen voor biologische veehouders.

1.3 Gehoord en gezien worden

BioForum luistert graag naar zijn leden. Zo blijven we representatief voor onze diverse sector en wij krijgen de juiste input om aan de bel te trekken.

- Bioboeren ondervinden steeds meer hinder van pesticidenresiduen waar ze zelf niet verantwoordelijk voor zijn. BioForum pleit in eerste verkennende gesprekken met de gewasbeschermingsindustrie voor een schadefonds om de schade die wordt veroorzaakt door pesticidendrift te vergoeden. Ook brengen we getuigenissen hierover in de media.
- In juni zendt het tv-programma Terzake een voor bio belastende tv-reportage uit. BioForum wil de onterechte bevindingen weerleggen en werkt hiervoor samen met verschillende wetenschappers. Deze reactie wordt o.a. gedeeld in De Standaard.
- BioForum schuift opnieuw mee aan tafel bij de gesprekken over een nieuwe compensatieregeling voor landbouwers in de omgeving van 3M ten gevolge van PFOS-vervuiling. Getroffen bioboeren ontvangen opnieuw een compensatie.
- BioForum helpt met het opstellen van bezwaarschriften tegen de annulering van niet-gebruikte NER in het stikstofdecreet. Door omschakeling naar bio in de referentiejaren, wordt bij veel veehouders een groot deel van hun NER geannuleerd en daarmee hun toekomstperspectief. BioForum brengt dit ook onder de aandacht in de pers.

BioForum start in 2024 met een beleidsnieuwsbrief voor geïnteresseerde beleidsmakers en stakeholders.

02

ADVIES EN STEUN AAN BIOBEDRIJVEN

Biobedrijven kunnen met al hun vragen bij ons terecht, maar we zorgen er ook voor dat bedrijven van elkaar kunnen leren, ook in 2024.

2.1 Informatie delen

BioForum is ook in 2024 het informatiepunt voor biologische landbouw en voeding, en beschikbaar voor je vragen.

- Onze webinars Start2Bio zijn een manier om beginnende bedrijven te tonen wat bio inhoudt en waarvoor ze bij ons terecht kunnen.
- We geven in februari een infosessie aan gangbare verwerkers over wat biocertificering inhoudt.
- De GS1-databank bracht wijzigingen aan in zijn bio-referenties. BioForum organiseert hierover in het najaar een webinar voor leveranciers en winkels.
- BioForum organiseert een enquête en webinar rond bedrijfsbezoeken om te zien waar de uitdagingen en kansen liggen voor een geslaagde bijeenkomst.

2.2 Inspelen op actuele thema's

Sommige uitdagingen zijn zo actueel of actueel dat we er graag meteen op inspelen en samen kijken hoe we dit thema aanpakken.

- 'Wat mag je zeggen over bio?' In deze nieuwe publicatie lijst BioForum op welke wettelijke claims biologische bedrijven of verkooppunten op hun bioproducten mogen zetten.
- BioForum legt in [een vernieuwde infofiche 'hoe omgaan met pesticidenresiduen'](#) uit welke stappen je moet en kan zetten wanneer pesticidenresiduen worden aangetroffen.
- BioForum zoekt samen met biotelers en andere landbouworganisaties naar een oplossing voor de afschaffing van koperproducten in de fruitteelt. Op vraag van de biosector is FOD Volksgezondheid bereid om éénmalig per teelt een doorrekening uit te voeren met een lagere dosis koper.

2.3 Leren van elkaar

De biosector is een kleine sector met zijn eigen kwaliteiten en uitdagingen. Door kennis uit te wisselen versterk je je bedrijf en elkaar.

- Hoe kan je je profileren als moderne, zelfstandige biowinkel? Het antwoord op die vragen zoeken we bij biowinkels Zonder Meer en Rico Lab. Bij hen maken we een inspiratievideo in de reeks 'Biowinkels leren van elkaar', te zien op [ons YouTube-kanaal](#).
- We brengen bioboeren uit verschillende sectoren samen in 18 Biobedrijfsnetwerken. Die behandelen actuele en uiteenlopende thema's als PAS-maatregelen, waterbeheer, mobiele varkensstallen en nuttige insecten.
- Een 25-tal medewerkers van biowinkels laat zich inspireren tijdens de opleiding 'Kaas verkopen, een vak apart' in Lummen en in Gent, doet nieuwe kennis en ideeën op, en legt nieuwe contacten.
- In het project [ORSALISK](#) stappen vijf korteketen-bedrijven met meerdere medewerkers in een traject om hun interne samenwerking te verbeteren. Hun geleerde lessen worden verzameld in [een handige inspiratiegids](#) met concrete voorbeelden en inspirerende tips om ook andere landbouwbedrijven te helpen met het verbeteren van hun interne samenwerking.

03

SAMEN DOEN WE HET BETER

Onze sector is klein maar boordevol
inspirerende ondernemers. En door samen
te werken worden we alleen maar sterker.

3.1 BioXpo

BioXpo vindt plaats in maart in Brussels Gate. De nieuwe locatie wordt positief onthaald. De beurs en bij uitstek onze groepsstand voor leden, is een boeiende ontmoetingsplaats voor de sector.

3.2 Inzetten op netwerken

Gepassioneerde ondernemers met boeiende verhalen, dat is de biosector. BioForum brengt je graag samen voor kennis en inspiratie.

- Meer dan 80 bio-ondernemers zijn benieuwd naar de lezing over het Microbioom tijdens onze nieuwjaarsreceptie.
- Bio2Bio, het jaarlijkse B2B-netwerk voor de sector, vindt plaats bij Distillerie De Cort in Pepingen. Het thema is authentieke communicatie, met lezingen van La Confiance, Plukboerderij Grondig en Ohne.
- BioForum zit regelmatig samen met regionale netwerkgroepen van bioboeren die op zoek zijn naar manieren om hun lokale marktwerking te versterken. Als groep haalt regio Noorderkempen zo subsidiedossier en project Voedselregisseur van de VLM binnen.

3.3 Bio in het onderwijs

Sinds de zomer van 2024 kun je in de [Biobedrijvengids](#) ook op zoek gaan naar stagebedrijven voor secundair land- en tuinbouwonderwijs: 141 biolandbouwers melden zich aan als beschikbare stageplek. Daarnaast probeert BioForum ook aandacht te krijgen voor bio binnen onderzoek door het stimuleren van mastertheses over bio binnen hogescholen en universiteiten, en door regelmatig een gastles te geven over de principes en werkwijze van biologische voedselproductie.

3.4 Bio kan de wereld redden

De biosector mag best wel wat trotser zijn op zichzelf. Daarom lanceren we op 23 september 2024 (EU Organic Day) tijdens een inspirerend seminarie onze publicatie 'Bio kan de wereld redden'. Hierin laten we zien hoe biologische landbouw en voeding kan bijdragen aan verschillende maatschappelijke uitdagingen. Meer info en materiaal: biokandewereldredden.be.

3.5 Podcast: Stappen naar bio

In de nieuwe podcast 'Stappen naar bio' vertellen zes recente omschakelaars over hun drijfveren om biologisch te gaan werken en hoe dit proces verliep. Dit project wordt uitgevoerd in opdracht van Bio zoekt Boer en BioForum vzw. Luisteren kan via bioforum.be/podcast.

04

EEN STERKE BIOMARKT

Biologische landbouw kan maar floreren als de rest van de keten en de consument volgen. Het is dan ook een van onze opdrachten om knelpunten in die keten te onderzoeken en te kijken hoe we die kunnen oplossen.

4.1 Hoe ziet de markt er uit?

Welke marktrends zijn er?
Waar zitten de noden in de keten?
Op die vragen zoekt het project Bio zoekt Keten een antwoord

- BioForum publiceert maandelijks marktberichten over biologisch graan en eiwitgewassen. Daarnaast zijn er ook marktoverzichten voor zuivel, eieren, varkens, wijnbouw en pitfruit.
- We volgen ook de buitenlandse biologische markt op. We beantwoorden een honderdtal ketengerelateerde vragen en geven op verschillende momenten voordrachten over de biologische markt.
- In het Strategisch plan bio van de Vlaamse overheid wordt gestreefd naar meer verkoop van bio. BioForum gaat als sectororganisatie het gesprek aan met Comeos, de belangenorganisatie van de retail, en doet onder meer een bevraging over het aandeel lokaal en bio.

bio **ZOEKT**
KETEN

EEN PROJECT VAN BIOFORUM

IN SAMENWERKING MET ALGEMEEN BOERENSYNDICAAT EN BOERENBOND

4.2 Tweespan

BioForum coördineert het project [Tweespan](#). Binnen dat project telen enkele Vlaamse biologische landbouwers eiwitrijke gewassen in mengteelten zoals gele erwt, linzen en kikkererwt. Ook Inagro en Ilvo gaan aan de slag in hun proefvelden. Verwerker La Vie Est Belle ontwikkelt met die lokale biologische gele erwt een nieuwe falafel, experimenteert met een nieuwe hummus en probeert zo de consument aan te zetten om mee de eiwitshift te maken van dierlijke naar meer plantaardige eiwitten.

4.3 SchoolFood4Change

Via het project SchoolFood4Change volgen we initiatieven op rond innovatieve overheidsopdrachten en bezoeken we het inspirerende voorbeeld van het departement Dordogne, waar schoolcatering 100% bio is en maximaal lokaal.

4.4 ZoBio

Een gezonde basis voor een gezond lichaam. Het project ZoBio verbindt zorginstellingen met lokale bioboeren. Zo willen ze werken aan duurzame catering.

In het project [ZoBio](#) onderzoeken 7 bioboeren en 5 zorginstellingen waar de kansen liggen voor een lokaal samenwerkingsverband en welke drempels er eventueel zijn. Elke samenwerking zit in een andere fase: sommigen leren elkaar net kennen, andere hebben de uitdagingen al in kaart gebracht en zijn concreet en constructief op zoek naar oplossingen. Op het startevent in maart ontmoeten al deze bedrijven elkaar en inmiddels worden de biologische seizoensgroenten wekelijks met enthousiasme geleverd en ontvangen.

4.5 Nudging Organic

In het laatste jaar van het project 'Nudging Organic' organiseert BioForum opnieuw nudging experimenten, persactiviteiten en promotiecampagnes om consumenten een duwtje in de juiste richting te geven. Alles onder de noemer 'De mooiste boodschap is bio.'

OVERZICHT VAN DE ACTIVITEITEN

- 479 deelnemende winkels
- 40 proeverijen (9.079 deelnemers)
- 210 advertenties (digitaal + print)
- 55.042 bezoekers op campagnewebsite
- 3.505.046 bezoekers op sociale media
- 17 artikelen in vakbladen
- 27 artikelen in nieuwsbladen

- In het kader van het project organiseert BioForum de wedstrijd 'De meest bijvriendelijke boomgaard' om meer aandacht te creëren voor de extra inspanningen die fruitteilers doen rond biodiversiteit en gewasbescherming. De grote winnaar is Den Boogerd in Halen. Met de wedstrijd halen we verschillende nationale kranten.
- Tijdens de campagne gaan twee bekende influencers aan de slag met de promotie van biologische eitjes en de voordelen van bio op basis van dierenwelzijn. Het resultaat: 35.697 extra bezoekers voor onze sociale media.
- Resultaten van het project worden verzameld in een Nudging Rapport met aansluitend ook praktische tips voor ondernemers om zelf aan de slag te gaan met nudging-technieken. Je vindt het rapport op bioforum.be/nudging-organic.

4.6 Bio tonen aan de buitenwereld

Bio doen groeien doen we ook door te werken aan projecten die ondernemers warm maken om te kiezen voor bio.

- Bedrijven kunnen via BioForum promomateriaal bestellen om hun zichtbaarheid als biologisch bedrijf te vergroten.
- BioForum organiseert de netwerkdag 'Bio & Veggie: een win-win' waar 35 chefs uit cateringbedrijven en overheidskeukens het biologische en vegetarische aanbod van vijf biobedrijven leren kennen.
- In aanloop naar de lokale verkiezingen publiceert BioForum [een inspiratiegids](#) met tal van mogelijkheden om biologische producten en diensten te implementeren in verschillende beleidsdomeinen, van groenbeheer tot zorginstellingen.
- BioForum vertegenwoordigt samen met enkele leden de biosector in de stuurgroep bio van VLAM. Hiermee sturen we de communicatie aan die VLAM over bio doet naar het grote publiek. VLAM organiseert onder meer de Bioweek.

05

BIO VERSTERKEN IN DE TOEKOMST

De biosector is bij uitstek een sector die naar de toekomst kijkt en graag innoveert. BioForum wil daar ook aan bijdragen en zet in op verschillende fronten.

5.1 Pionieren in de veehouderij

Verschillende projecten van BioForum draaien om vernieuwd onderzoek in de biologische veehouderij.

- Al enige tijd werkt BioForum, samen met partnerorganisaties, aan oplossingen voor het tekort aan voldoende nabije slachtcapaciteit. Recent werd vooruitgang geboekt om een mobiele slachteenheid (MSE) voor pluimvee en konijnen op te starten. De verwachtingen zijn om tegen de zomer van 2025 operationeel te zijn.
- In het Europese project [PPilow](#) onderzoekt BioForum hoe de sector nog stappen vooruit kan zetten op het vlak van dierenwelzijn. Tijdens het project wordt een mobiele zeugenhut ontwikkeld waar de biggen een aparte verwarmde kruipruimte hebben. Deze wordt in Vlaanderen geïnstalleerd bij varkenshouder José Metsu in Poperinge.
- Project [BioBeer](#) wil de knelpunten voor het houden en verwerken van intacte beren in kaart brengen. Op 3 varkensbedrijven worden 60 intacte beren afgemest waarbij berengeur-reducerende maatregelen worden gebruikt. BioForum gaat ook in overleg met retailers voor eventuele afzetkanalen.

5.2 PASklare oplossingen voor bio

De bevindingen van projecten [RAMBIO](#) en [SOMEBIO](#) worden gedeeld op verschillende studiedagen in 2024. De resultaten bieden geen pasklare oplossingen voor de huidige stikstofproblematiek. Onze bezorgdheid blijft: het is moeilijk om over te schakelen of op te starten omdat er geen erkende maatregelen zijn voor bio. We blijven pleiten voor de erkenning van natuurinclusieve veehouderij als deel van de oplossing. Vervolgproject BOWIE tracht een meetmethode te ontwikkelen voor het bepalen van emissies in stallen met uitloop.

5.3 BioFerment

Eind 2024 start [een operationele groep](#) (EIP-project) waarin de mogelijkheden worden bekeken om groenteoverschotten van korteketenboeren via fermentatie te verwerken tot langer houdbare voeding als vitale reststroom met een winstgevend marktmodel.

5.4 Biodiversikas

Het project [Biodiversikas](#), een operationele groep (EIP-project), onderzoekt waarom het moeilijk is om een natuurlijk evenwicht te bereiken in een koude kas en wil via agro-ecologische principes de biodiversiteit vergroten, voor een betere balans en natuurlijke plaagbeheersing.

BioForum vzw

Regine Beerplein 1 E305
2018 Antwerpen

T 03 286 92 78

E info@bioforum.be

www.bioforum.be